

72 . Țigău | Comuna: Lechința | Județ: Bistrița-Năsăud | Punct: La Dâmburi | Anul: 2012

Anul: 2012

Cod RAN: 33499.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Civil, Domestic

Autori: George Marinescu, Dan Lucian Vaida

Instituții: Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Muzeul Grăniceresc Năsăudean

Raport

Săpăturile arheologice din campania anului 2012 s-au desfășurat în intervalul 24 septembrie - 12 octombrie, finanțarea fiind asigurată integral de Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud. Cercetările s-au concentrat într-un sector situat în partea de nord-vest a sitului, zonă care a beneficiat de investigații și în campaniile din anii 2009 și 2011. Campaniile anterioare au demonstrat că în acest sector situl prezintă o particularitate, prin existența unui strat gros de pământ rezultat în urma unei alunecări de teren, provenit din dealul situat în imediată apropiere. Pe baza acestei informații s-a convenit ca într-o fază preliminară decopertarea terenului, până la stratul de cultură preistoric, să se facă cu mijloace mecanizate.

În această campanie au fost trasate și excavate două suprafețe (Sp. I/2012 de 30 x 4 m și Sp. II/2012 de 5 x 5 m), iar mai departe, pentru dezvelirea completă a complexelor identificate, s-au deschis și câteva casete (C1/2012 de 4 x 2 m; C2/2012 de 2 x 0,70 m și C3/2012 1,5 x 0,70 m), rezultând o suprafață totală verificată de 155,9 mp. Suprafețele au fost adâncite, în funcție de apariția urmelor arheologice și a pământului steril, până la adâncimi cuprinse între 1,60-2,30 m. Grosimea stratului alunecat la capătul Sp. I este de 0,70 m după care scade treptat, fiind de 0,40 m la m 20 și de 0,30 la m 30. Această alunecare de teren chiar dacă este un impediment în cercetare are și un rol benefic, protejând nivelul arheologic, acesta nefiind afectat de intervențiile agricole mecanizate. Analizată de sus în jos, stratigrafia este asemănătoare cu cele din campaniile anterioare, regăsindu-se și de această dată stratul de cultură de culoare neagră, bine evidențiat, bogat în urme arheologice, cu grosimi de 0,40-0,50 m; urmează stratul maroniu-cenușiu, cu grosime medie de 0,30 m, mai consistent acolo unde au fost identificate locuințele adâncite; sub el se regăsește stratul de pământ negru (0,25-0,35 m), în care au apărut sporadic urme arheologice; în partea inferioară este stratul steril lipsit de urme arheologice, care poate fi galben-lutos sau sub formă de pământ negru viu.

În timpul investigațiilor au fost descoperite numeroase urme care atestă o locuire intensă mai ales la sfârșitul epocii bronzului și începutul primei epoci a fierului (Br D – Ha A1, sec. XIII- XII a.Chr.), aparținând culturii Noua. Dintre elementele de habitat au fost identificate mai multe locuințe de suprafață sau foarte puțin adâncite, în general având formă rectangulară cu suprafețe cuprinse între 10-15 m². În prezenta campanie au fost descoperite și instalații de foc (vetre), de mai multe tipuri, dintre care unele noi, neîntâlnite în anii precedenți. Dintre acestea se remarcă două vetre-cuptor (V3 și V4), găsite la adâncimea de 1,30 m, plasate una lângă alta, având modul de construcție și dimensiunile apoximativ similare. Vetrele sunt de formă patrulateră, cu partea superioară mai lată și cea inferioară mai îngustă V3 (1,40 /1,10 x 1,50 m) și V4 (1,20 /1,0 x 1,30 m), fiind amenajate pe un pat de lut fin, de culoare galbenă, peste care s-a așezat cu grijă un strat format din ceramică fragmentară și mici bucăți de pietre plate. Această bază a vetrei a fost la rândul ei acoperită de un strat gros de lut fin, întărit, cu urme de ardere repetată, întreaga amenajare fiind înconjurată pe margini cu pietre locale (gresii), așezate pe cant. O vatră asemănătoare a fost descoperită și în Sp. II, diferența față de cele anterioare constând în faptul că nu este înconjurată integral de pietre așezate pe cant, acestea existând doar în partea superioară, în timp ce la partea inferioară au fost depuse numeroase

fragmente ceramice, fără ca ele să mai fie suprapuse de stratul de lut. Materialul ceramic recuperat din interiorul vetrelor, uneori aparținând unor vase reîntregibile, permit atribuirea complexelor culturii Noua.

Dintre artefactele descoperite se remarcă în primul rând prezența unei ceramici abundente, cu numeroase elemente de decor și ornamente specifice culturii Noua, fusaiole de mai multe tipuri, o lingură de lut, obiecte din os și ace din bronz caracteristice epocii. Alături de nivelul mai bogat aparținând culturii Noua, au fost identificate și urme mai vechi aparținând culturii Wietenberg, dar și mai recente, acestea fiind reprezentate prin identificarea unei gropi menajere în formă de sac (G1/2012), lutuită pe margini și pe fund, de formă circulară, cu diametrul de 1,20 m și adâncită până la 1,65 m față de nivelul actual al solului, aparținând perioadei mijlocii a primei epoci a fierului (Ha C, respectiv sec. VIII-VII a.Chr.).

Obiectivele cercetării viitoare constau în delimitarea perimetrului așezării, identificarea unor complexe care prin materialul descoperit să poată permite departajări cronologice și efectuarea de sonde în proximitatea așezării, în speranța descoperirii necropolei aparținătoare comunității care a locuit cel mai intens zona la sfârșitul epocii bronzului.

Informații suplimentare online

[Raportul 4986 din cronica.cimec.ro](http://raportul4986.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.cimec.ro)
